

**CURRENT STATUS OF SELF-AWARENESS
SKILLS IN SOCIAL-EMOTIONAL SKILLS
OF 5 – 6-YEAR-OLD
KINDERGARTEN CHILDREN**

Phan Thị Thủy Hằng

*Department of Early Childhood Education,
College of Education, Vinh University,
Nghe An province, Vietnam*

*Corresponding author Phan Thị Thủy Hằng,
e-mail: phanthithuyhang.hs@gmail.com

Received November 11, 2023.

Revised December 12, 2023.

Accepted January 2, 2024.

Abstract. The article addresses the current status of self-awareness skills - one of the five component skills in social-emotional skills. The article presents a report on the research results on the status of self-awareness skills of 347 preschool children aged 5 - 6 years old in preschools in Nghe An province and Ha Tinh province. The study used analysis, synthesis, interviewing, observation, and data processing methods using SPSS 25 software to evaluate the level of self-awareness skills of preschool children 5-6 years old. Survey results show that self-awareness skills in preschool children between 5-6 years old are mainly at an average level. The components of children's self-awareness skills are uneven. Research results help preschool teachers, parents, and researchers on children's social-emotional skills have a more accurate understanding of the level of self-awareness skills of 5-6-year-old preschoolers now.

Keywords: Skill, self-awareness, social emotions, preschool children 5-6 years old.

**THỰC TRẠNG KĨ NĂNG
TỰ NHẬN THỨC CỦA TRẺ MẪU GIÁO
5 – 6 TUỔI**

Phan Thị Thủy Hằng

*Khoa Giáo dục mầm non, Trường Sư phạm,
Trường Đại học Vinh, Nghệ An, Việt Nam*

*Tác giả liên hệ: Phan Thị Thủy Hằng,
e-mail: phanthithuyhang.hs@gmail.com

Ngày nhận bài: 11/11/2023.

Ngày sửa bài: 12/12/2023.

Ngày nhận đăng: 2/1/2024.

Tóm tắt. Bài viết đề cập đến thực trạng kĩ năng tự nhận thức – một trong năm kĩ năng thành phần trong kĩ năng cảm xúc xã hội. Bài viết trình bày báo cáo kết quả nghiên cứu thực trạng kĩ năng tự nhận thức của 347 trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi ở các trường mầm non trên địa bàn tỉnh Nghệ An và tỉnh Hà Tĩnh. Nghiên cứu sử dụng phương pháp phân tích, tổng hợp, phương pháp phỏng vấn, quan sát và xử lí số liệu bằng phần mềm SPSS 25 để đánh giá mức độ kĩ năng tự nhận thức của trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi. Kết quả khảo sát cho thấy, kĩ năng tự nhận thức ở trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi chủ yếu ở mức trung bình. Các thành phần trong kĩ năng tự nhận thức của trẻ không đồng đều. Kết quả nghiên cứu giúp giáo viên mầm non, cha mẹ trẻ và các nhà nghiên cứu về kĩ năng cảm xúc xã hội của trẻ có nhận thức đúng đắn hơn về mức độ kĩ năng tự nhận thức của trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi hiện nay.

Từ khóa: kĩ năng, tự nhận thức, cảm xúc xã hội, trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi.

1. Mở đầu

Kĩ năng cảm xúc xã hội có vai trò quan trọng trong cuộc sống của người lớn nói chung và trẻ em nói riêng. Kĩ năng cảm xúc xã hội không chỉ được xác định là kĩ năng nền tảng cho việc học tập suốt đời, xây dựng cuộc sống hòa bình, hạnh phúc mà còn được coi là kĩ năng cần thiết của con người ở thế kỉ XXI. Fruyt, Wille & John (2015) [1] cho rằng: Kĩ năng cảm xúc xã hội là một trong những kĩ năng cần thiết của thế kỉ XXI, kĩ năng này đóng vai trò quan trọng trong việc

đánh giá sự phù hợp về khả năng của từng cá nhân để thích ứng trong nhiều loại công việc với những mức độ khác nhau.

Với trẻ em, kỹ năng cảm xúc xã hội giúp trẻ biết tôn trọng sự đa dạng, thực hiện công bằng xã hội, quan tâm đến môi trường, tạo dựng một cuộc sống thân thiện, hòa bình, có ý thức về bản sắc dân tộc và sự tò mò để tìm hiểu thế giới xung quanh. Do đó, cần được giáo dục kỹ năng cảm xúc xã hội cho trẻ ngay từ những năm đầu đời của cuộc sống. Đặc biệt, đối với trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi, độ tuổi đang chuẩn bị chuyển tiếp sang môi trường học tập ở lớp Một – môi trường đòi hỏi trẻ phải biết cách ứng xử với nhiều mối quan hệ phức tạp và biết cách đặt mục tiêu phân đầu trong học tập, lao động và biết chịu trách nhiệm về hành động, lời nói của bản thân. Cho nên, trẻ cần được trang bị kỹ năng cảm xúc xã hội để nhận thức tốt về các trạng thái cảm xúc và hành vi của mình, của người khác và thích ứng với cuộc sống ở trường tiểu học. Alzaharani, Alharbi & Alodwani (2019) [2] khẳng định: Kỹ năng cảm xúc xã hội làm cho quá trình chuyển đổi từ mầm non lên tiểu học có nhiều thuận lợi và tạo nhiều thành công trong học tập cũng như mối quan hệ ở môi trường mới của trẻ.

Kỹ năng cảm xúc xã hội bao gồm năm kỹ năng thành phần: kỹ năng tự nhận thức, kỹ năng tự quản lí, kỹ năng nhận thức xã hội, kỹ năng quan hệ xã hội, kỹ năng ra quyết định có trách nhiệm (Casel 2008) [3].

Phát triển cảm xúc là khởi nguồn cho sự phát triển kỹ năng tự nhận thức. Khái niệm về bản thân hay sự tự nhận thức xuất hiện trong những năm mẫu giáo (Bredekamp & Copple, 1997) [4]. Trẻ nhận ra bản thân mình nhờ vào sự kết hợp giữa nhận thức – hành vi – thái độ và những giá trị mà đứa trẻ tin rằng nó khác biệt với người khác (Kostelnik và cộng sự, 2009) [5]. Đồng thời, những khái niệm về cảm xúc của trẻ trong độ tuổi này cũng liên quan đến sở thích và không thích của trẻ (Harter, 2006) [6]. Ashiabi (2000) [7] cho rằng, trong giai đoạn nhà trẻ, trẻ đã có những thể hiện cảm xúc ngày càng tốt hơn. Sự biểu hiện cảm xúc của trẻ được thay đổi phù hợp với môi trường và tình huống cụ thể. Đến 3 tuổi, trẻ phân biệt được những cảm xúc tiêu cực và tích cực của người khác. Mặc dù trẻ chưa thể diễn giải cảm xúc theo bối cảnh tình huống nhưng trẻ có thể nhận ra cảm xúc của họ qua nét mặt và giọng nói (Boone & Cunningham, 1998) [8]. Trẻ cũng bắt đầu tò mò nhiều hơn về các trạng thái cảm xúc khác nhau của bản thân và người khác cũng như nguyên nhân tạo ra cảm xúc đó (Abe & Izard, 1999) [9]. Đến 4 tuổi, trẻ bắt đầu hiểu rằng mọi người thể hiện các cảm xúc khác nhau và ở những tình huống như nhau có thể tạo ra những cảm xúc khác nhau tùy vào mỗi người. Theo nghiên cứu của Bagrato (2007) [10], trẻ 3 – 6 tuổi hình thành ý thức về điểm mạnh và điểm yếu của bản thân và bắt đầu hiểu hành vi được chấp nhận và không được chấp nhận thông qua quá trình tương tác với người khác.

Một nghiên cứu khác của Nguyễn Thị Hòa (2020) [11] cho rằng, trẻ 5 – 6 tuổi đã có nhận thức tương đối chính xác cảm xúc vui, buồn, sợ hãi, tức giận, ngạc nhiên, xấu hổ bản thân và người khác qua khuôn mặt, cử chỉ, lời nói hoặc qua tranh ảnh [11,180]. Đồng thời, trẻ xác định được những việc bản thân đã làm tốt và biết yêu cầu giúp đỡ khi cần thiết. Mặt khác, trẻ 5 – 6 tuổi đã biết thể hiện thái độ tích cực trong một số tình huống khó khăn như biết chấp nhận thất bại trong vui chơi (thua bạn), hoặc chấp nhận rủi ro (bị ngã...), hoặc chấp nhận bị phê bình như chưa hoàn thành nhiệm vụ được giao.

Ở Việt Nam, nghiên cứu về kỹ năng cảm xúc xã hội ở trẻ mầm non nói chung và trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi có thể tìm thấy trong một số nghiên cứu như “Các yếu tố ảnh hưởng đến việc giáo dục kỹ năng cảm xúc xã hội ở trẻ mẫu giáo” [12], “Nâng cao sự phối hợp giữa gia đình và nhà trường trong việc giáo dục kỹ năng cảm xúc xã hội cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi” [13] hoặc “Đề xuất quy trình vận dụng mô hình giáo dục trải nghiệm của David Kolb trong tổ chức hoạt động giáo dục kỹ năng cảm xúc xã hội cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi” [14]. Riêng nghiên cứu về tự nhận thức bản thân của trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi có các nghiên cứu của Hoàng Thanh Phương “Thực trạng tự nhận thức bản thân của trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi” [15], “Giáo dục tự nhận thức bản thân cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi thông qua trò chơi đóng vai theo chủ đề” [16]. Tuy nhiên, việc nghiên cứu về tự nhận

thức bản thân của trẻ mẫu giáo mà tác giả Hoàng Thanh Phương nghiên cứu tập trung ở 3 khía cạnh: Tự nhận thức về đặc điểm thể chất của bản thân; Tự nhận thức về một số đặc điểm tâm lí (sở thích, tính cách và khả năng) của bản thân; Tự nhận thức về đặc điểm xã hội (tên, tuổi, giới tính, dân tộc) và mối quan hệ (trong gia đình, trong nhà trường và mối quan hệ với bạn bè) của trẻ với mọi người xung quanh. Nghiên cứu hiện tại tập trung nghiên cứu mức độ tự nhận thức của trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi ở 4 nội dung là: Xác định chính xác cảm xúc của bản thân; xác định những việc bản thân đã làm tốt; biết yêu cầu giúp đỡ khi cần thiết; biết thể hiện thái độ tích cực trong các tình huống xã hội khó khăn.

Việc tìm hiểu thực trạng kĩ năng tự nhận thức của trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi trong giai đoạn hiện nay là rất quan trọng và cần thiết nhằm giúp giáo viên mầm non, cha mẹ trẻ và các nhà nghiên cứu về kĩ năng cảm xúc xã hội ở trẻ mầm non đánh giá đúng mức độ kĩ năng tự nhận thức của trẻ trong quá trình giáo dục kĩ năng tự nhận thức cũng như giáo dục kĩ năng cảm xúc xã hội cho trẻ. Bởi vì, kĩ năng tự nhận thức được đánh giá là kĩ năng quan trọng, nền tảng để phát triển các kĩ năng thành phần còn lại trong kĩ năng cảm xúc xã hội.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Phương pháp nghiên cứu

Bài viết được thực hiện dựa trên cơ sở phân tích, tổng hợp, đánh giá 20 tài liệu trên thế giới và ở Việt Nam có liên quan đến vấn đề kĩ năng cảm xúc xã hội của trẻ mầm non. Kết hợp với các phương pháp như: Phỏng vấn một số giáo viên mầm non về thực trạng mức độ kĩ năng tự nhận thức của trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi; Phương pháp quan sát để xác định mức độ kĩ năng tự nhận thức của trẻ; Kết quả thu thập được xử lí bằng phần mềm xử lí số liệu SPSS 25.

2.2. Công cụ khảo sát

Nghiên cứu sử dụng Bộ công cụ SSIS SEL – Preschool Teacher của nhóm tác giả Elliot, Anthony, DiPerna, Pui-Wa Lei và Gresham (2020) xây dựng [17]. SSIS SEL được sử dụng để đo kĩ năng tự nhận thức của trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi do khung lí thuyết của nó phù hợp với cơ sở lí luận của nghiên cứu này. Thang đo gồm 20 item để đo 5 kĩ năng thành phần của kĩ năng cảm xúc xã hội. Mỗi kĩ năng thành phần có 4 item, được thiết kế theo thang đo Likert 4 mức độ từ bậc 1 (thấp), đến 4 (rất cao). SSIS SEL được Việt hóa và kiểm định độ tin cậy, tính hiệu lực trên trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi ở Việt Nam. Kiểm định độ tin cậy cho thấy, SSIS SEL có độ tin cậy cao (Cronbach' anpha bằng 0.937) trong đó Cronbach' anpha của kĩ năng tự nhận thức bằng 0.772.

2.3. Đối tượng khảo sát

Đối tượng khảo sát được chọn ngẫu nhiên 347 trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi từ 4 trường mầm non công lập trên địa bàn tỉnh Nghệ An và tỉnh Hà Tĩnh. Tổng số trẻ nam là 177 trẻ, trẻ nữ là 170 trẻ. Các trẻ đều có sự phát triển bình thường về thể chất và tâm lí. Nhìn chung, dữ liệu cho thấy kết quả đánh giá kĩ năng tự nhận thức của trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi có thể đảm bảo tính khách quan và đại diện trên một nhóm mẫu có kích cỡ khá thuyết phục.

Quy trình khảo sát mức độ kĩ năng tự nhận thức ở trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi được tiến hành như sau:

- Trao đổi với giáo viên mầm non về một số vấn đề lí luận cơ bản của kĩ năng cảm xúc xã hội nói chung và kĩ năng tự nhận thức nói riêng.

- Trao đổi với giáo viên về cách sử dụng bộ công cụ SSIS SEL để đánh giá mức độ kĩ năng tự nhận thức ở trẻ (hướng dẫn giáo viên cho điểm 4 mức độ (rất cao, cao, trung bình, thấp) trong 4 biểu hiện của kĩ năng tự nhận thức: Xác định chính xác cảm xúc của bản thân; Xác định những việc bản thân đã làm tốt; Biết yêu cầu giúp đỡ khi cần thiết; Biết thể hiện thái độ tích cực trong

các tính huống xã hội khó khăn). Điều kiện để giáo viên tham gia khảo sát mức độ kỹ năng tự nhận thức của trẻ là phải có thời gian tiếp xúc với trẻ ít nhất 1 tháng.

2.4. Kết quả nghiên cứu

2.4.1. Đánh giá chung về kỹ năng tự nhận thức của trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi

Bảng 1. Mức độ kỹ năng tự nhận thức của trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi

TT	Kỹ năng tự nhận thức	Mức độ								Điểm trung bình	Độ lệch chuẩn	Thứ hạng
		Rất cao		Cao		Trung bình		Thấp				
		Số lượng	%	Số lượng	%	Số lượng	%	Số lượng	%			
1	Xác định chính xác cảm xúc của bản thân	0	0	81	23.3	208	59.9	58	16.7	2.07	0.63	1
2	Xác định những việc bản thân đã làm tốt	0	0	6	1.7	235	67.7	106	30.5	1.71	0.49	2
3	Biết yêu cầu giúp đỡ khi cần thiết	0	0	3	0.9	230	66.3	114	32.9	1.68	0.48	3
4	Biết thể hiện thái độ tích cực trong các tình huống xã hội khó khăn	0	0	5	1.4	200	57.6	142	40.9	1.61	0.58	4
5	Tổng cộng									1.77	0.371	

Số liệu ở Bảng 1 cho thấy, điểm trung bình (ĐTB) kỹ năng tự nhận thức của trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi là 1.77 điểm - ứng với mức trung bình. Điểm trung bình các kỹ năng thành tố trong kỹ năng tự nhận thức dao động từ 1.61 – 2.07. Theo kết quả khảo sát cũng cho thấy, ở 4 thành tố của kỹ năng tự nhận thức không có trẻ nào đạt mức độ Rất cao mà chỉ nằm ở các mức độ Cao, Trung bình, Thấp. Kết quả ở Bảng 1 cũng cho thấy, các thành tố kỹ năng tự nhận thức của trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi ở các mức độ lần lượt như sau: Cao nhất là “Xác định chính xác cảm xúc của bản thân” (ĐTB= 2.07); Cao thứ 2 là “Xác định những việc bản thân đã làm tốt” (ĐTB = 1.71); Cao thứ 3 là “Biết yêu cầu giúp đỡ khi cần thiết” (ĐTB = 1,61).

Để xác định chính xác mức độ kỹ năng tự nhận thức ở trẻ, chúng tôi tiến hành trao đổi với giáo viên: “Theo cô, kỹ năng tự nhận thức ở trẻ đang ở mức độ nào? Trong các thành tố cấu thành kỹ năng tự nhận thức, cô thấy mức độ biểu hiện các thành tố đó ở trẻ như thế nào?”. Trong số 08 giáo viên được hỏi, có 7/8 giáo viên cho rằng: Mức độ kỹ năng tự nhận thức của trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi đang ở mức trung bình và 1/8 giáo viên nhận định kỹ năng tự nhận thức ở trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi đạt mức khá. 8/8 giáo viên khẳng định: “Trong 4 thành tố cấu thành kỹ năng tự nhận thức ở trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi thì thành tố “Xác định chính xác cảm xúc của bản thân” đạt

mức độ cao nhất. Cô V.A (Giáo viên một trường mầm non trên địa bàn thành phố Vinh – Nghệ An) cho rằng: “Đa số trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi xác định chính xác các cảm xúc vui, buồn, sợ hãi, ngạc nhiên, xấu hổ, tức giận của bản thân và của người khác. Tuy nhiên, trong nhiều trường hợp việc thể hiện các cảm xúc này qua giọng nói, nét mặt, cử chỉ của bản thân thì một số trẻ còn tỏ ra lúng túng (thể hiện rõ trong trò chơi phân vai hoặc trò chơi đóng kịch)”; Có 6/8 giáo viên cho rằng: “Xác định những việc bản thân đã làm tốt (quét nhà, gấp quần áo, dọn đồ chơi...)” xếp vị trí thứ 2; vị trí thứ 3 là “Biết yêu cầu giúp đỡ khi cần thiết” và cuối cùng là “Biết thể hiện thái độ tích cực trong các tình huống xã hội khó khăn”. Theo ý kiến của cô B.H (Giáo viên một trường mầm non ở Hà Tĩnh), “Việc trẻ thể hiện thái độ tích cực trong các tình huống xã hội khó khăn như chấp nhận sự phê bình, chấp nhận rủi ro (bị ngã, bị bạn đánh...) là rất hạn chế, hầu như trẻ vẫn chưa có thái độ tích cực trong các tình huống này”.

Bảng 2. So sánh kĩ năng tự nhận thức của trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi trên phương diện giới tính

So sánh mức độ kĩ năng tự nhận thức của trẻ mẫu giáo 5 - 6 tuổi theo giới tính						Kĩ năng tự nhận thức			
Giới tính		Xác định chính xác cảm xúc của bản thân	Xác định những việc bản thân đã làm tốt	Biết yêu cầu giúp đỡ khi cần thiết	Biết thể hiện thái độ tích cực trong các tình huống xã hội khó khăn	Trung bình	Độ lệch chuẩn	Sig	Sig.(2-tailed)
Nam	ĐTB	2.05	1.73	1.69	1.69	1.799	0.367	0.378	0.240
	SL	170	170	170	170				
	ĐLC	0.646	0.496	0.465	0.501				
Nữ	ĐTB	2.08	1.69	1.67	1.53	1.743	0.372	0.378	0.240
	SL	177	177	177	177				
	ĐLC	0.616	0.486	0.506	0.523				

Theo kết quả Bảng 2 cho thấy, điểm trung bình về kĩ năng tự nhận thức ở trẻ nam và trẻ nữ khá tương đương nhau, chỉ chênh lệch 0.056 điểm (kĩ năng tự nhận thức ở trẻ nam cao hơn trẻ nữ). Tuy nhiên, với kết quả kiểm định Independent Simple – T Test cho thấy, Sig = 0.378 và Sig. (2-Tailed) = 0.240 đều > 0.05. Điều này chứng tỏ, điểm trung bình về kĩ năng tự nhận thức ở trẻ nam và trẻ nữ không có sự khác biệt ý nghĩa về mặt thống kê, hay nói cách khác, kĩ năng tự nhận thức ở trẻ nam và trẻ nữ là tương đương nhau và đều nằm ở mức trung bình.

Mức độ kĩ năng tự nhận thức của trẻ chủ yếu nằm ở mức trung bình và không có sự khác biệt về mức độ kĩ năng cảm xúc xã hội giữa trẻ nam với trẻ nữ. Nhìn chung, kết quả nghiên cứu thống nhất với kết quả nghiên cứu với tác giả Hoàng Thanh Phương [15] khi nghiên cứu “Thực trạng tự nhận thức bản thân của trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi” ở các nội dung: Tự nhận thức về thể chất; Tự nhận thức về tâm lí; Tự nhận thức về đặc điểm xã hội và mối quan hệ của trẻ. Kết quả điều tra thực trạng của Hoàng Thanh Phương [15] cho thấy mức độ về tự nhận thức ở trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi đạt ở mức trung bình và mức độ tự nhận thức bản thân ở trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi là tương đồng nhau. Điều này ít nhiều ảnh hưởng đến sự phát triển mức độ của các kĩ năng còn lại (kĩ năng tự quản lí, kĩ năng nhận thức xã hội, kĩ năng quan hệ xã hội, kĩ năng ra quyết định có trách nhiệm. Thật vậy, kết quả của các nghiên cứu trước đó chứng minh rằng: trẻ có kĩ năng nhận thức tốt sẽ phát triển kĩ năng cảm xúc xã hội tốt [18]. Grazani và Ornaghi (2016) [19] khẳng định: trẻ có nhận thức tốt về năng lực của bản thân thì khả năng nhận thức cảm xúc và kiểm soát cảm xúc tốt hơn. Những nghiên cứu này tương đồng với nghiên cứu của Shechtman và Abu Vaman (2012) [20], kết quả nghiên cứu này cho thấy, những đứa trẻ biết tự trọng về bản thân mình sẽ hiểu được người khác có nhiều cách biểu hiện cảm xúc khác nhau trong các tình huống khác nhau, những

cảm xúc này có thể thay đổi tùy theo hoàn cảnh và điều kiện môi trường để không làm ảnh hưởng đến hạnh phúc của người khác.

3. Kết luận

Kết quả thực trạng khẳng định rằng, kỹ năng tự nhận thức trong kỹ năng cảm xúc xã hội của trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi tham gia khảo sát đang ở mức trung bình. Mỗi thành tố trong kỹ năng tự nhận thức mà trẻ đạt được lần lượt là: Cao nhất là “Xác định chính xác cảm xúc của bản thân”; Cao thứ 2 là “Xác định những việc bản thân đã làm tốt”; Cao thứ 3 là “Biết yêu cầu giúp đỡ khi cần thiết” và cuối cùng là “Biết thể hiện thái độ tích cực trong các tình huống xã hội khó khăn”. Đồng thời, kết quả trên cũng cho thấy, không có sự khác biệt có ý nghĩa thống kê về kỹ năng tự nhận thức của trẻ nam và trẻ nữ. Kết quả nghiên cứu giúp giáo viên mầm non, cha mẹ trẻ và những nhà nghiên cứu về kỹ năng cảm xúc xã hội ở trẻ 5 – 6 tuổi có cách nhìn đúng đắn hơn về mức độ kỹ năng tự nhận thức của trẻ mẫu giáo 5 – 6 hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Fruyt, P.D., Wille.B., and John, O.P., (2015). Employability in the 21st Century: Complex (Interactive) Problem Solving and Other Essential Skills, *Industrial and Organizational Psychology*, 8, pp 276-281 doi:10.1017/iop.2015.33
- [2] Alzahrani, M., Alharbi, M., & Alodwani, A., (2019). The Effect of Social-Emotional Competence on Children Academic Achievement and Behavioral Development, *International Education Studies*; Vol. 12, No. 12; 2019 ISSN 1913-9020 E-ISSN 1913-9039 Published by Canadian Center of Science and Education
- [3] Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning [CASEL]., (2008). *SEL assessment, tools, needs and outcome assessments*. Chicago, Illinois: Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning.
- [4] Bredekamp, S., and C. Copple, (1997). *Developmentally Appropriate Practice in Early Childhood Programs*. Washington, DC: *National Association for the Education and Young Children*.
- [5] Kostelnik, M. J., Whiren, A. P., Soderman, A. K., & Gregory, K. M., (2009). *Guiding children’s social development and learning (6th ed.)*. Clifton Park, NY: Delmar.
- [6] Harter, S., (2006). Self-processes and developmental psychopathology. In D. Cicchetti & D. Cohen (Eds.), *Developmental psychopathology*, Vol 1: Theory and method (2nd ed.). Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.
- [7] Ashiabi, G., (2000). Promoting the emotional development of preschoolers”, *Early Childhood Education Journal*, 28, 79 – 84.
- [8] Boone, T. R., & Cunningham, J. G., (1998). Children’s decoding of emotion in expressive body movement: The development of cue attunement. *Developmental Psychology*, 34, 1007 – 1016.
- [9] Abe, J., & Izard, C., (1999). The developmental functions of emotions: An analysis in terms of differential emotions theory. *Cognition and Emotion*, 13, 523 – 549.
- [10] Bagnato, S. J., 2007. *Authentic assessment for early childhood intervention: Best practices*. New York: The Guilford Press.
- [11] NT Hòa, (2020). Giáo dục sự cảm thông cho trẻ mẫu giáo, *Tạp chí khoa học (Khoa học giáo dục), trường Đại học sư phạm Hà Nội*, Vol 65, Issue 11A.
- [12] PTT Hằng, (2023). Các yếu tố ảnh hưởng đến giáo dục kỹ năng cảm xúc xã hội cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi ở trường mầm non, *Tạp chí Khoa học trường Đại học Sư phạm Hà Nội*, Số

1/ Khoa học Giáo dục, tr.117-130

- [13] PTT Hằng, (2021). Enhancing the cooperation between families and schools in the education of social and emotional skills for 5 - 6 year old children, *Hội thảo khoa học Quốc tế, Trường Đại học Sư phạm Hà nội*.
- [14] PTT Hằng, (2023). Đề xuất quy trình vận dụng mô hình giáo dục trải nghiệm của David Kolb trong tổ chức hoạt động giáo dục kỹ năng cảm xúc xã hội cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi, *Tạp chí Giáo dục*, Tập 23, số 9, tháng 5/2023, tr.30-35.
- [15] HT Phương, (2017). Thực trạng tự nhận thức bản thân của trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi”, *Tạp chí Tâm lí học xã hội*, Số 1, tháng 1 – 2017, tr.135 – 143.
- [16] HT Phương, (2017). Giáo dục tự nhận thức bản thân cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi thông qua trò chơi đóng vai theo chủ đề, *Dạy và học ngày nay*, Số 4-2017, tr.44-46.
- [17] Anthonya., C, J., Elliott, S.N., DiPerna, J., C, Pui-Wa Lei, (2020). Multirater assessment of young children’s social and emotional learning via the SSIS SEL Brief Scales – Preschool Forms, *Early Childhood Research Quarterly*
- [18] Zakaria, M.Z., Yunus, F., & Mohamed, S., (2020). Examining Self Awareness through drawing activity among preschoolers with high Socio emotional development”, *Southeast Asia Early Childhood Journal*, Vol. 9 (2), 2020 (73-81), ISSN 2289-3156 /eISSN 2550-1763, <https://ejournal.upsi.edu.my/index.php/SAECJ>
- [19] Grazzani, I. & Ornaghi, V., (2016). How to foster toddlers’ mental-state talk, emotion understanding, and prosocial behavior: A conversation-based intervention at nursery school. *Infancy*, 21(2), 199-227. <https://doi.10.1111/infa.12107>
- [20] Shechtman, Z., & Abu Yaman, M., (2012). SEL as a component of a literature class to improve relationships, behaviour, motivation, and content knowledge. *American Educational Research Journal*, 49(3), 546- 567. <https://doi.10.3102/0002831212441359>.